

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Розробник: М. Зось-Кіор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної, д.е.н.,
професор

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Менеджмент
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Зось-Кіор Микола Валерійович, д.е.н., професор</i> <i>Контакти:</i> ауд. 487а (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> mykola.zos-kior@pdaa.edu.ua тел. 0501325043 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/zos-kior-mykola-valeriyovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	051 Економіка <i>ОПП Економіка підприємства</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Економічна теорія, Економічна інформатика, Національна економіка

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни формування системи базових знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних засад системного управління організаціями; набуття вмінь розробки й прийняття управлінських рішень.

Основні завдання навчальної дисципліни вивчення основних категорій науки управління, функцій управління і процесів прийняття управлінських рішень, методів використання базових інструментів управління організаціями; вивчення впливу різних факторів на ефективність системи управління організацією.

Компетентності:

загальні:

ЗК 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

фахові компетентності спеціальності:

СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудоу відносин.

СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК 15. Уміння раціонально організувати виробництво та планувати діяльність з використанням методів підвищення результативності виробничих систем підприємства.

СК 17. Здатність проводити стратегічний аналіз, здійснювати стратегічний вибір та ідентифікувати резерви підвищення ефективності діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН 25. Вміти здійснювати планування, координувати дії та контролювати процес формування й використання матеріальних, інформаційних, фінансових потоків підприємства та виробничий процес на підприємстві.

Програма навчальної дисципліни:

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	8	2	-	6
Тема 2. Розвиток науки управління	8	-	-	8
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	8	-	-	8
Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	8	2	2	4
Тема 5. Планування в організації	8	2	2	4
Тема 6. Організація як функція управління	8	2	2	4
Тема 7. Мотивація	8	2	2	4
Тема 8. Управлінський контроль	9	2	2	5
Тема 9. Лідерство	8	2	2	4
Тема 10. Комунікації в управлінні	8	-	-	8
Тема 11. Ефективність управління	9	2	2	5
Усього годин	90	16	14	60
ЕКЗАМЕН	27	-	-	27

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання 051ЕКОН бд 2021

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	Екзамен	Тези*	
ПРН 5	8	4	4	4	10	20
ПРН 7	8	4	4	4		20
ПРН 14	7	5	4	4		20
ПРН 22	8	4	4	4		20
ПРН 25	7	5	4	4		20
Разом	38	22	20	20	10	100

* є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни 051ЕКОН бд 2021

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	тези*****	Екзамен	
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту		2	4*			6
Тема 2. Розвиток науки управління		2	4**			6
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень		2	4***			6
Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	5	2				7
Тема 5. Планування в організації	5	2				7
Тема 6. Організація як функція управління	5	2				7
Тема 7. Мотивація	6	2				8
Тема 8. Управлінський контроль	6	2				8
Тема 9. Лідерство	6	2				8
Тема 10. Комунікації в управлінні		2	4****			6
Тема 11. Ефективність управління	5	2	4			11
Тези				10*****		
Екзамен					20	20
Разом	38	22	20	10	20	100

- * здають тести на практичному занятті 1
- ** здають тести на практичному занятті 2
- *** здають тести на практичному занятті 3
- **** здають тести на практичному занятті 7
- ***** є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 годин

Кількість кредитів – 3

Форма семестрового контролю – екзамен

Політика навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині і т. ін.) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій – виходити на онлайн-консультацію.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опанувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- розв'язування тестів (5 питань – ціна вірної відповіді 0,8 балів):

Рівень опанування ПРН відповідної навчальної програми	Кількість правильних відповідей на тестові завдання	Кількість балів
Високий	5	4
Достатній	4	3,2
Середній	3	2,4
Задовільний	2	1,6
Низький	1	0,8
Незадовільний	0	0

- виконання вправ на практичних заняттях:

Рівень опанування ПРН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті	5 (6)
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті.	4 (5)
Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Висока активність на занятті.	3 (4)
Задовільний	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Незначна активність на занятті.	2 (3)
Низький	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який важко оцінити. Пасивна поведінка на занятті.	1 (2)
Незадовільний	Відповіді невірні. Пасивна поведінка на занятті.	0

- виконання завдань самостійної роботи:

Рівень опанування ПРН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади та власні роздуми з теми заняття. Здані виконані завдання вчасно.	2
Достатній	Завдання виконані в цілому вірно, але є незначні помилки та/або помилки в оформленні; присутній креативний підхід у виконанні завдань. Здані завдання вчасно.	1,5
Середній	Відповіді на завдання самостійної роботи містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання.	1

Задовільний	Відповіді на поставлені завдання самостійної роботи містять помилки, які є суттєвими / або завдання виконане неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання.	0,5
Низький	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання.	0,3
Незадовільний	Завдання не виконане зовсім.	0

тези:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Тези відповідають програмі курсу за змістом; оформлені згідно встановлених вимог; опубліковані/прийняті до друку під час проходження курсу	10
Середній	Тези відповідають програмі курсу за змістом але потребували значних доопрацювань; прийняті до друку під час проходження курсу	5
Незадовільний	Тези не відповідають програмі курсу за змістом; не прийняті до друку під час проходження курсу	0

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану – екзамен.

Критерії оцінювання екзамену:

10 балів – тестові завдання (90-100 % правильних відповідей – 10 балів; 82-89 % - 9-8 балів; 74-81 % – 7-6 балів; 65-73 % – 5-4 бали; 60-64 % – 3-2 бали; 0-59% - 1-0 бали);

10 балів (по 5 балів на питання) – теорія (5 балів – питання розкриті у повному обсязі, наведені практичні приклади; 4 бали – в цілому вірно викладена сутність питання, але без наведення прикладів, додаткової інформації; 3 бали – у змісті відповіді на питання спостерігаються помилкові судження, недостатньо повна інформація; 2 бали – у відповіді спостерігаються значні помилки, але ЗВО демонструє орієнтування у даній темі; 1 бал – питання розкриті на дуже слабкому рівні).

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Маркіна І.А., Помаз О.М., Помаз Ю.В. Операційний менеджмент : навчальний посібник Полтава: ПДАА, 2019. 230 с.
2. Зось-Киор Н.В. Менеджмент Учебное пособие. Луганск: Изд-во «Ноулидж», 2013. 348 с.
3. Зось-Киор М.В. Інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень з використання експертних методів. *Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту.* № 21. 2018. С. 131-139.
4. Зось-Киор М.В. Удосконалення системи управління конкурентоспроможністю аграрного підприємства *Економіка та держава.* 2020. № 3. С. 23–27.
5. Зось-Киор М.В. Особливості мотивації персоналу в умовах нестабільного бізнес–

середовища Економічний форум. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2020. № 3. С.143-148.

6. Зось-Кіор М.В. Менеджмент енергетичної ефективності виробництва: екологічний імператив, імператив людського чинника, пріоритет економічної оцінки Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки». 2020. Випуск 4. С. 86-95

7. Зось-Кіор М.В. Компетентнісний підхід в командотворенні менеджменту підприємства в контексті розвитку сучасного ринку праці *Економіка та держава*. Серія: Економіка та підприємництво, 2021 р., № 4 (121). С. 76-81.

8. Зось-Кіор М.В. Розвиток трудового потенціалу в системі ефективного менеджменту організації *Економіка та суспільство*. 2020. № 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-78>

9. Михайлов С.І., Балановська Т.І., Степасюк О.С., Новак О.В. Менеджмент: навч. посібн. 3-тє вид. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 536 с.

10. Шегда А.В. Основы менеджмента: учеб. пособ. К.: Ово "Знання", КОО, 2013. 514 с.

Допоміжні

1. Zos-Kior M. Potential management of agro-food enterprises: analysis of megatrends Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки». 2020. Випуск 4. С. 35-43

2. Zos-Kior M. Digitalization in Realization of Ecological and Economic Principles of Managing Sustainable Development of Agrarian Enterprises Механізм регулювання економіки. 2020, № 2. С. 29-37

3. Zos-Kior M., Hnatenko I., Isai O., Shtuler I., Samborskyi O., Rubezhanska V. Management of Efficiency of the Energy and Resource Saving Innovative Projects at the Processing Enterprises. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2020. Vol.42. No.4. P. 504-515.

4. Zos-Kior M., Shkurupii O., Fedirets O., Shulzhenko I., Rubezhanska V. Modeling of the Investment Program Formation Process of Ecological Management of the Agrarian Cluster. *European Journal of Sustainable Development* 2021, 10, 1, 571-583.

5. Brockova K., Rossokha V., Chaban V., Zos-Kior M., Hnatenko I., Rubezhanska V. Economic mechanism of optimizing the innovation investment program of the development of agro-industrial production. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2021. Vol. 43. No. 1. P. 129 -135.

6. Gryshchenko I., Ganushchak–Efimenko L., Shcherbak V., Nifatova O., Zos-Kior M., Hnatenko I., Martynova L., Martynov A. Making Use of Competitive Advantages of a University Education Innovation Cluster in the Educational Services Market. *European Journal of Sustainable Development*. 2021, 10, 1, 571-583.

7. Lozhachevska O., Navrotska T., Melnyk O., Kapinus L., Zos-Kior M., Hnatenko I. Management of logistics and marketing behavior of innovation clusters in territorial communities in the context of digitalization of society and the online market. *European Journal of Sustainable Development*, 2021. 7(3), p. 315-323.

8. Zherdetska L., Diatlova Y., Diatlova V., Derkach J., Goncharenko A. Zos-Kior M. Digital banking in the marketing mix and human resource management: improving the approach to the assessment as an innovative component. *European Journal of Sustainable Development*, 2021. 7(3A), p.111-119.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Публикации по менеджменту, економіке, маркетингу. <http://tourlib.net/management.htm>

2. management.com.ua – бібліотека з менеджменту

3. Гарвардський університет. URL: <http://athome.harvard.edu/>

4. Каліфорнійський університет Берклі. URL: <http://http://www.berkeley.edu/>

5. Колумбійський університет, сайт он-лайн освіти. URL: <http://ci.columbia.edu/ci/>

6. Стенфордський університет. URL: <http://www.stanford.edu/>